Rådgivning och utredning

– när du behöver det!

- **Cecilia Hagström**, administratör
  Tel: 0511-155 00
  cecilia.hagstrom@gardochdjurhalsan.se

- **Annelie Hellström**, programansvarig
  annelie.hellstrom@gardochdjurhalsan.se

Gård & Djurhälsan
Uddetorp Röda huset
532 96 Skara

www.gårdochdjurhälsan.se

WWW.MOTSEGRAFISK.SE GRFSET JUNI 2018

Maedi-Visna
PROGRAMMET

Cae
PROGRAMMET

Om Gård & Djurhälsan

Gård & Djurhälsan är ett rådgivningsföretag som arbetar för ett bibehållet högt hälsoläge i en effektiv och lönsam produktion gällande uppfödning av grisar, nötkreatur för köttproduktion och får.

Gård & Djurhälsan bedriver även flera nationella kontrollprogram. Bolaget ägs av Sveriges Köttföretag, Sveriges Grisföretagare, Sveriges Nötköttsproducenter och Svenska Fåravelsförbundet. Verksamheten finansieras främst genom avgifter från anslutna besättningar, avgifter från slakten, statliga bidrag samt forskningsbidrag.

Maedi-Visna hos får och CAE hos get

Maedi-Visna (MV) hos får och Caprin Artrit Encefalit (CAE) hos get är kroniska, dödliga sjukdomar som orsakas av ett virus. Smittämnet är ett så kallat retrovirus, släkt också med HIV-virus som bl.a. ger AIDS hos människa. MV och CAE är smittsamma och symtomen uppkommer mycket långsamt. När symtomen på MV och CAE väl blir märkbara är därför ofta en stor del av besättningen smittad.

Tidiga tecken på MV/CAE i en besättning är ofta diffusa, som till exempel ojämn tillväxt, förhöjd dödlighet bland lamm/killingar samt kroniska juverinflammationer. Typiska symtom på långt framskriden MV-infektion ses på äldre djur i form avmagring, tilltagande andnöd och dödsfall. Symtom på CAE-infektion är ledinflammationer, hjärnhinneinflammation med vinglighet och förlamning som följd, samt dödsfall.

Genom blodprovstagning kan MV/CAE påvisas i ett mycket tidigare skede av sjukdomen, innan symtomen har uppkommit.

Syftet med MV- och CAE-programmet

Programmets mål är att förhindra spridning av och bekämpa MV och CAE, så att sjukdomarna kan utrotas i Sverige. Ett viktigt delmål har varit att skapa en MV- och CAE-fri livdjurshandel. Programmet startade 1993 och i slutet av 2016 var 3 520 besättningar med drygt 164 000 får MV-friförklarade och 152 besättningar med drygt 2 200 getter CAE-friförklarade.

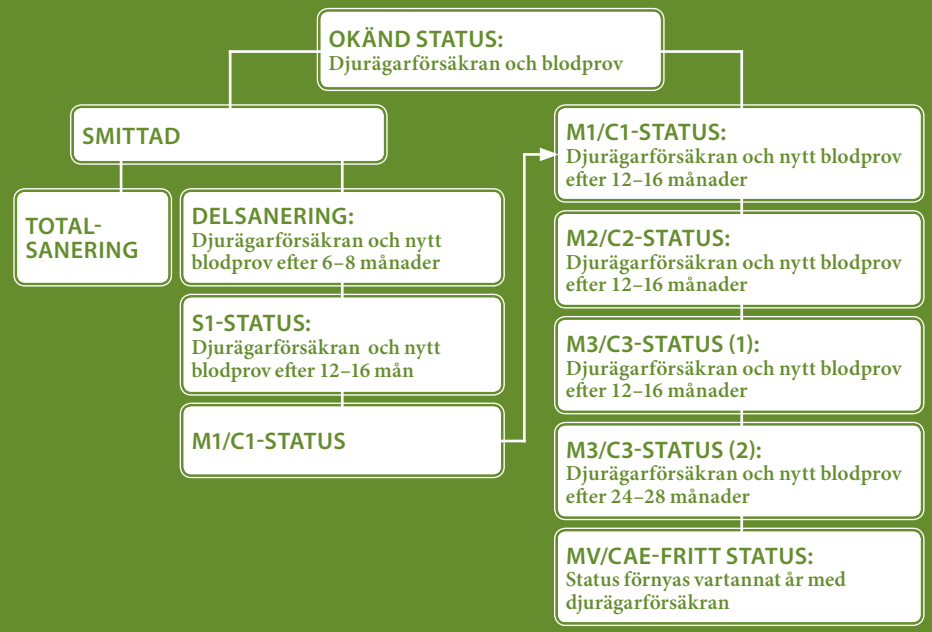

Anslutning

En förbindelse och en djurägarförsäkran med uppgifter om din besättning och kontakter med andra får/getbesättningar fylls i och skickas till Gård & Djurhälsan. Handlingarna granskas och om alla krav är uppfyllda skickas det ut provtagningsutrustning för blodprovstagning på alla får och getter över 12 månaders ålder. Du bokar själv tid med en veterinär som utför provtagningen. Om blodproven är negativa, d.v.s. ingen smitta påvisas erhåller besättningen M1/C1-status. Provtagningen upprepas enligt schemat ovan för att uppnå fritt status.

Nyetablerad besättning med M3/C3-djur

Om du startat upp en besättning enbart med M3/C3-djur ska du ansluta dig till programmet så snart som möjligt efter inköpet för att få ett eget M3/C3-status. Det räcker inte med att uppvisa intyg från säljarbesättningarna. Efter anslutning erhåller din besättning ett 2-årigt M3/C3-status räknat från första inköpsdatumet. När 2 år har gått skickas en ny djurägarförsäkran ut och en provtagning ska göras i besättningen för att erhålla ett nytt 2-årigt M3/C3-status. (M3/C3 (1) enligt schemat ovan).

Smittade djur

Om det efter blodprovstagning visar att MV/CAE-smitta finns i besättningen rekommenderas delsanering eller totalsanering i besättningen. Om antalet smittade djur är litet kan en delsanering räcka, vilket innebär slakt av de smittade djuren och deras avkommor. Upprepade provtagningar görs därefter. Sanering sker i samråd med Gård & Djurhälsans programansvariga veterinär. Slaktbidrag utgår.

Det är inte obligatoriskt att sanera sin besättning. Djur får däremot inte föras ut från smittad besättning så att andra besättningar riskerar att smittas. MV- och CAE-programmets kostnader och detaljerade regelverk finns på hemsidan: www.gårdochdjurhälsan.se